

Joan Brossa
El saltamartí

Proa

JOAN BROSSA

El saltamartí

PRÒLEG DE PERE GIMFERRER

EDICIONS PROA

BARCELONA

1986

Disseny de la col·lecció: TYPERWARE®

Disseny de la coberta: Planeta Art & Disseny

Imatge de la coberta: Poema visual de Joan Brossa, 1970-1971,

© Fundació Joan Brossa, 2019

Primera edició (Llibres de Sinera): 1969

Segona edició (dins el volum *Poemes de seny i cabell*): 1977

Tercera edició (Els llibres de l'Óssa menor): 1985

Quarta edició: maig del 2019

Nota de l'autor. — La primera edició d'aquest llibre va ser perjudicada per la censura; la segona només va conservar un canvi: el tercer vers del poema «Mots» havia de dir «Caudillo» en lloc de «Benefactor de la Patria». L'editor no es va atrevir.

© 1984 Joan Brossa

Drets exclusius d'aquesta edició:

Raval Edicions SLU, Proa

Diagonal, 662-664

08034 Barcelona

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

ISBN: 978-84-7588-118-8

Dipòsit legal: B. 6.034-2019

Índex

<i>Pòrtic</i> , per Pere Gimferrer	13
<i>Preludi</i>	17
<i>El saltamartí</i>	19
<i>Eda</i>	20
<i>Tarda</i>	21
<i>Poema</i>	22
<i>El temps</i>	23
<i>Lluna</i>	24
<i>Bàquic</i>	25
<i>Poeta</i>	26
<i>Vedell disfressat de tigre</i>	27
<i>Maskelini</i>	28
<i>Camí</i>	29
<i>Avui</i>	30
<i>Cel d'hivern</i>	31
<i>Madrigal</i>	32
<i>Escolten...</i>	33
<i>Poema</i>	34
<i>Escultura d'Àngel Ferrant</i>	35
<i>Postal</i>	36
<i>Dieta</i>	37

<i>Nostàlgia</i>	38	
<i>Cel nocturn</i>	39	
<i>Virolai</i>	40	
<i>Sortilegi</i>	41	
<i>El rellotge es retardava...</i>		42
<i>El pètal</i>	43	
<i>Anunci</i>	44	
<i>Hotels</i>	45	
<i>Història</i>	46	
<i>Histèria</i>	47	
<i>El porc gros</i>	48	
<i>Pot-pourri</i>	50	
<i>Saltamartí</i>	51	
<i>Gloriola</i>	52	
<i>Mom</i>	53	
<i>Trio impossible</i>	54	
<i>Estanc</i>	55	
<i>En alguns quadres...</i>		56
<i>La moda</i>	57	
<i>De viva veu</i>	58	
<i>Ella diu...</i>	59	
<i>Selva</i>	60	
<i>Trampa bíblica</i>	61	
<i>Oda a Fidel Castro</i>		62
<i>Night-club</i>	64	

<i>Iavoc</i>	65	
<i>Mirall</i>	66	
<i>Un fill de Vulcà</i>	67	
<i>Crepuscle</i>	68	
<i>Les formigues</i>	69	
<i>Burlesca</i>	70	
<i>Dissabte</i>	71	
<i>Carola</i>	72	
<i>L'aiguat</i>	73	
<i>Els bigotis</i>	74	
<i>Pel mig del camí...</i>	75	
<i>Lleteria</i>	77	
<i>Idil·li</i>	78	
<i>Terrabastall</i>	79	
<i>Dos poemes</i>	80	
<i>Instal·lació</i>	82	
<i>Perruca</i>	83	
<i>Rapsòdia</i>	84	
<i>Laberint</i>	85	
<i>Viatge</i>	86	
<i>Xecs</i>	87	
<i>Escala i ascensor</i>	88	
<i>Interior</i>	89	
<i>Petita apoteosi</i>	90	
<i>Funicular</i>	91	

<i>Tibidabo</i>	92	
<i>Composició floralasca</i>	93	
<i>Geometria i papallones</i>	94	
<i>Màgic cinema</i>	95	
<i>Esternuts</i>	96	
<i>Monument</i>	97	
<i>Ulleres de sol</i>	98	
<i>Interluni</i>	99	
<i>Escena entre dos paravents</i>	100	
<i>Garlanda</i>	101	
<i>Lacre</i>	102	
<i>Gordia</i>	103	
<i>Sopa japonesa</i>	104	
<i>La gàbia feliç</i>	105	
<i>Mots</i>	106	
<i>Oda al capvespre</i>	107	
<i>Urbà</i>	109	
<i>Orgue</i>	110	
<i>L'espanta-sogres</i>	111	
<i>Romança</i>	112	
<i>Bank</i>	113	
<i>A tres orenetes</i>	114	
<i>Diària lluita</i>	115	
<i>Firmes per</i>	117	
<i>Il·lusió òptica</i>	118	

<i>Conferència</i>	119
<i>Tornada</i>	120
<i>Nocturn</i>	121
<i>Teatre</i>	122
<i>Aquàrium</i>	124
<i>Halo</i>	125
<i>Lai</i>	126
<i>Paisatge</i>	127
<i>Barcarola</i>	128
<i>Poema</i>	129
<i>Ciudadà bergamasc</i>	130
<i>El mur de l'alegria</i>	131
<i>Billar</i>	132
<i>Marxa</i>	133
<i>Ullera</i>	134
<i>Família</i>	135
<i>Balada</i>	136
<i>Gran Mèliès</i>	137
<i>Demostració</i>	138
<i>Ombrista</i>	139
<i>Paó</i>	140
<i>La sang de paper</i>	141
<i>Josep Jardí</i>	142
<i>Josepa Parra de Jardí</i>	143
<i>Agafó el mot...</i>	144

<i>Entonació</i>	145
<i>Guants</i>	146
<i>El braçalet</i>	147
<i>Faune</i>	148
<i>Jo tracto...</i>	149
<i>Serenata</i>	150
<i>Òpera</i>	151
<i>Apis</i>	152
<i>El carro portava...</i>	153
<i>Sota la pluja...</i>	154
<i>Fruit</i>	155
<i>Dilluns</i>	156
<i>Hàlit</i>	157
<i>Poema</i>	158
<i>Himne</i>	159
<i>El sol detingut</i>	160
<i>Teatre</i>	161
<i>Bufarut</i>	162
<i>Passeig</i>	163
<i>Per què es pinten...</i>	164
<i>Pastoral</i>	165
<i>Elegia</i>	166
<i>Gòtia</i>	167
<i>Callament</i>	168
<i>Derrota</i>	169

<i>Despatx</i>	170
<i>Diagrama</i>	171
<i>Rèquiem</i>	172
<i>L'estructura</i>	173
<i>Cant</i>	174
<i>Endavant!</i>	175

Preludi

Aquests versos, com
una partitura, no són més
que un conjunt de signes per a
desxifrar. El lector del poema
és un executant.

Però,
avui, deixo estar
el meu esperit en el
seu estat natural. No
vull que l'agitin pensaments
ni idees.

El saltamartí

Aquí el
títol del llibre s'aixeca
com un teló.

Eda

En Peret seguia la mirada
de la nena. La nena estrenyia
amb força els braços del cotxe
com si anés a prendre impuls
per arrencar a córrer.

El títol és format amb la lletra
inicial dels tres primers versos.

Tarda

Un amic té la mania de modificar els refranys. No diu: De la mà a la boca es perd la sopa, sinó: De la mà a la boca es perd el consomé. I en lloc de dir: A tot arreu couen faves, diu: A tot arreu condimenten trufes. I en lloc de dir: A l'ase mort, la palla a la mà, diu: A l'auto espatllat, la benzina al xofer.

Poema

La boira ha tapat el sol.

Us proposo aquest
poema. Vós mateix
en sou el lliure i necessari
intèrpret.